№ 188
სამშაბათი, 29 აგვისტო, 1900 წ.

1877—1900

ᲘᲕᲔᲠᲘᲐ

№ 188
სამშაბათი, 29 აგვისტო, 1900 წ.

რედაქცია:
ნიკოლოოზის ქუჩა, 21.
ტფილისი.
ᲒᲐᲖᲗᲘᲡ ᲓᲐᲡᲐᲑᲐᲠᲔᲑᲚᲐᲓ
და განცხადებათა დასაბეჭდად
უნდა მიმართონ რედაქციას და წერა-კითხვ. გამავრც. საზოგადოების კანცელარიას
ფასი განცხადებისა:
ხვეულებრივი სტრიქონი პირველ გვერდზე 16 კაპ., შეორეზედ—8 კაპ.

„ᲘᲕᲔᲠᲘᲘᲡ“ ᲢᲔᲚᲔᲤᲝᲜᲘ № 227

ᲒᲐᲖᲗᲘᲡ ᲓᲦᲔᲗᲐ:

თვე	მან.	კ.	თვე		კ.
12	10	—	6	6	—
11	9	50	5	5	50
10	8	75	4	4	75
9	8	—	3	3	50
8	7	25	2	2	75
7	6	50	1	1	50

ცალკე ნომერი—ერთი შაური

„ᲘᲕᲔᲠᲘᲘᲡ“ ᲢᲔᲚᲔᲤᲝᲜᲘ № 227

დასასწულისა გამო შემდეგი ნომერი გამოვა ხუთშაბათს, 31 აგვისტოს.

ᲛᲐᲠᲘᲐᲜ ᲒᲠᲘᲒᲝᲚᲘᲡ ᲐᲮᲚᲘ ᲢᲐᲢᲘᲨᲕᲘᲚᲘᲡᲐ ᲨᲕᲘᲚᲔᲑᲘᲗᲣᲠᲗ, ᲘᲐᲞᲝᲚᲘᲢᲔᲡ ᲯᲣᲠᲐᲑᲘᲡ ᲫᲔ ᲢᲐᲢᲘᲨᲕᲘᲚᲘ, ᲐᲚᲔᲥᲡᲐᲜᲓᲠᲐ ᲒᲠᲘᲒᲝᲚᲘᲡ ᲐᲮᲚᲘ ᲒᲕᲔᲠᲬᲘᲗᲚᲘᲡᲐ ᲨᲕᲘᲚᲔᲑᲘᲗᲣᲠᲗ, ᲞᲚᲐᲢᲝᲜ ᲘᲕᲐᲜᲘᲡ ᲫᲔ ᲒᲕᲔᲠᲬᲘᲗᲚᲘ, ᲡᲢᲔᲤᲐᲜᲔ, ᲛᲐᲥᲡᲘᲛᲔ, ᲜᲘᲙᲝᲚᲐᲝᲡ ᲓᲐ ᲒᲐᲑᲠᲘᲔᲚ ᲚᲐᲛᲑᲐᲠᲐᲨᲕᲘᲚᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ გულითადის მწუხარებით აუწყებენ ნათესავთა და ნაცნობთ გარდაცვლებასა ქ. ტფილისში

დეკანოზის გრიგოლ სვიმონის ძის ლამბარაშვილისას.

პანაშვიდი ყოველ დღეს: დილით 12 და საღამოთი 7 საათზედ. განსვენებისა და დაკრძალვის დღე გამოცხადებული იქმნება ცალკე.
(1—168—1)

ᲡᲙᲝᲚᲐ ᲓᲐ ᲞᲐᲜᲡᲘᲝᲜᲘ
ა. ა. ᲥᲐᲛᲣᲚᲐᲫᲘᲨᲕᲘᲚᲘᲡᲐ

ამზადებს ყმაწვილებს გიმნაზიის, რეალურ, კომერციულ და სხვა საშუ-ალებლების მოსამზადებელ და პირველ კლასებისათვის. ყმაწვილების მიღება—30 აგვისტოდგან
მდებარეობა: ოლგინას ქუჩა (Ольгинская), სახლი გოგნიეკოვისა, ზემოქალის ეკეთილის მახლობლად.
(5—3)

ᲢᲤᲘᲚᲘᲡᲘᲡ ᲙᲔᲠᲫᲝ ᲡᲐᲛᲙᲣᲠᲜᲐᲚᲝ
მკურნალის
ᲛᲘᲮᲘᲔᲚ ᲒᲔᲓᲔᲒᲔᲕᲐᲜᲘᲨᲕᲘᲚᲘᲡᲐ

ავადმყოფებს იღებენ ყოველ დღე ჯერის დღეების გარდა
ᲓᲘᲚᲘᲗ:
Ვ. Ი. ᲖᲘᲞᲘᲜᲐᲫᲔ.—ᲙᲑᲔᲚᲘᲡ ᲜᲔᲣᲠᲝᲚᲝᲒᲘᲐ. 8—10 საათ.
Ი. Ჯ. ᲐᲮᲐᲚᲨᲕᲘᲜᲘᲨᲕᲘᲚᲘ, ᲙᲑᲔᲚᲘᲡ ᲜᲔᲣᲠᲝᲚᲝᲒᲘᲐ, 10—2—მდე.
Ვ. Ა. ᲞᲠᲝᲙᲠᲝᲕᲡᲙᲘ—შინაგანი, ბავშვებისა, ბავშვებისათვის ყვავილის აცრა და ქიმიო-მიკროსკოპიული გამოკვლევანი 10—11 საათ.
ᲛᲘᲮᲔᲘᲚ ᲒᲔᲓᲔᲒᲔᲕᲐᲜᲘᲨᲕᲘᲚᲘ—ნაწლავებისა და წამლობა კლეკტრონით—11—12 საათ.

ᲛᲘᲮᲔᲘᲚ ᲒᲔᲓᲔᲒᲔᲕᲐᲜᲘᲨᲕᲘᲚᲘᲡᲐ
ᲕᲐᲠᲔᲚᲘᲡ ᲥᲣᲩᲐ, № 21 (ᲯᲘᲠᲜᲐᲒᲝᲡᲐᲗᲐ ᲫᲕᲚᲘᲡ ᲛᲘᲠᲓᲐᲛᲘᲠ).
ᲢᲔᲚᲔᲤᲝᲜᲘ № 274.
დირექტორი სამკურნალისი ᲛᲘᲮᲔᲘᲚ ᲒᲔᲓᲔᲒᲔᲕᲐᲜᲘᲨᲕᲘᲚᲘ

ᲞᲔᲒᲘᲐᲢᲠᲘᲡᲢᲘ
რ. ბ. ᲜᲣᲓᲔᲚᲛᲐᲜᲘ
რჩევას აძლევს ფეხ-მძიმეთა და შვილსნობითი ავადმყოფთ.
ელისაბეთის ქ., სახლი № 31.
(3—169—1)

ᲛᲐᲠᲘᲐᲜ ᲒᲠᲘᲒᲝᲚᲘᲡ ᲐᲮᲚᲘ ᲢᲐᲢᲘᲨᲕᲘᲚᲘᲡᲐ ᲨᲕᲘᲚᲔᲑᲘᲗᲣᲠᲗ, ᲘᲐᲞᲝᲚᲘᲢᲔᲡ ᲯᲣᲠᲐᲑᲘᲡ ᲫᲔ ᲢᲐᲢᲘᲨᲕᲘᲚᲘ, ᲞᲚᲐᲢᲝᲜ ᲘᲕᲐᲜᲘᲡ ᲫᲔ ᲒᲕᲔᲠᲬᲘᲗᲚᲘ, ᲡᲢᲔᲤᲐᲜᲔ, ᲛᲐᲥᲡᲘᲛᲔ, ᲜᲘᲙᲝᲚᲐᲝᲡ ᲓᲐ ᲒᲐᲑᲠᲘᲔᲚ ᲚᲐᲛᲑᲐᲠᲐᲨᲕᲘᲚᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ

დეკანოზის გრიგოლ სვიმონის ძის ლამბარაშვილისას.

პანაშვიდი ყოველ დღეს: დილით 12 და საღამოთი 7 საათზედ. განსვენებისა და დაკრძალვის დღე გამოცხადებული იქმნება ცალკე.
(1—168—1)

ᲡᲙᲝᲚᲐ ᲓᲐ ᲞᲐᲜᲡᲘᲝᲜᲘ
ა. ა. ᲥᲐᲛᲣᲚᲐᲫᲘᲨᲕᲘᲚᲘᲡᲐ

ამზადებს ყმაწვილებს გიმნაზიის, რეალურ, კომერციულ და სხვა საშუ-ალებლების მოსამზადებელ და პირველ კლასებისათვის. ყმაწვილების მიღება—30 აგვისტოდგან
მდებარეობა: ოლგინას ქუჩა (Ольгинская), სახლი გოგნიეკოვისა, ზემოქალის ეკეთილის მახლობლად.
(5—3)

ᲤᲔᲚᲔᲥᲢᲝᲜᲘ

ᲬᲔᲠᲘᲚᲘᲗᲘ ᲘᲜᲒᲚᲘᲡᲘᲓᲒᲐᲜ
(საკუთარის თანამშრომლისგ ნ)
(დასასრული *)

XI

როდესაც საფრანგეთში დრეიფუსის საქმემ ინირა თავი და როდესაც ვითომ საერო დროშისა და ჯარის პატიოსნების დასაცველად გაიძვერათ ბრბომ გაეკარწყლა ისეთის ნიჭიერის და ძლიერის კაცების მეცადინეობა, როგორიც არიან კლემანსო, ზოლა, ლაბორი, პიკარი და მრავალნი სხვანი,—მაშინ მთელს ევროპაში, განსაკუთრებით-კი ინგლისში, დიდ თანაგრძნობას უცხადებდნენ საფრანგეთის ერს, მილიტარიზმისა და იეზუიტების მიერ დამონებულს. ვერასოდეს,—ამბობდნენ ინგლისის ჟურნალ-გაზეთები მიმართულების განურჩევლად,—ვერ მოხდება ჩვენში ამ გვარი რამ: ჩვენი საზოგადოებრივ ცხოვრებისაგან შორსაა ის კასტობა, საიდუმლო ხრიკები, ანტისემიტიზმის თავგასულობა, დამახინჯებული ნაციონალიზმი, რომელთაც ლამისაა ბოლო მოუღონ საფრანგეთსაო.

*) იხ. „ᲘᲕᲔᲠᲘᲐ“ № 182.

არა ნაკლების თანაგრძნობით ლაპარაკობდა საფრანგეთის საერო ცხოვრების დაცემის გამო გერმანიისა, იტალიისა და სხვა ქვეყნების ჟურნალ-გაზეთობა. ისმენდა-რა კაცი ამ თანაგრძნობას, ნება-უნებურად ჰფიქრობდა, რომ მარტო საფრანგეთია გაჭირვებულ მდგომარეობაში ჩავარდნილი, მარტო იმას აწევს მძიმე ტვირთად საოცარი სამხედრო ბიუჯეტი, მარტო იქ ელობებიან წინ კლერიკალები და იეზიუტები ახალ-გაზდობის განვითარებას, მარტო საფრანგეთის საპოლიტიკო ასპარეზი, მარტო იმისი პარლამენტია შეაყრაბილი მექრთამეობისა და მომსყიდველობის სენითაო. მაგრამ უეცრად აღმოჩნდა, რომ იგივე იტალია, მაგალითად, რომელიც საფრანგეთის დაცემის გამო სწუხდა, სიღარიბესა და სიღატაკეში ჩაავდო არა-ჩვეულებრივმა შეიარაღებამ, ხმელეთისა და საზღვაო ჯარის გაძლიერებამ, მომსყიდველობამ და მექრთამეობამ შეერთებულ შტატების პოლიტიკასა და მუნიციპალიტეტებში უმწეერვალესობამდე მიაღწია, ხოლო ტამმანი ჰოლისა და ტრესტების მოქმედებამ პანამის მძარცველობას დადააჭარბა; ფინანსისტთა გაიძვერაობა იტალიაში, იეზუიტების გაბატონება სკოლასა, პოლიტიკასა და საზოგადოებაში (ავსტრია, ბავარია, ბელგია)... ერთის სიტყვით, აღმოჩნდა, რომ ყველა ის, რითაც საფრანგეთია ავად, საყოველთაო სენი, საყოველთაო ავადმყოფობა ყოფილა. ფრანგები მხოლოდ ჩვეულებრივის გმირობით, ლოგიკით და სიცოცხლით პირველნი შეუდგნენ პოლიტიკისა და საზოგადოებრივ ცხოვრების უსუფთაობისა და უუმნიდურებისაგან გაწმენდას.

აი აქაც, ინგლისში, სადაც ყველაზედ მეტ თანაგრძნობას უცხადებდნენ საფრანგეთს დრეიფუსის საქმის დროს, მოულოდნელად პოლიტიკურსა და საზოგადოებრივს ცხოვრებას კრიზისი ეწვია, ამასთან ეს კრიზისი თითქმის არაფრით არ განირჩევა საფრანგეთის კრიზისისაგან... განსხვავება მხოლოდ გარეგნობასა და სახელებშია: საფრანგეთში ნაციონალიზმის დროშის ქვეშ მძარცველი და იეზუიტნი გაერთიანდნენ; ხოლო ინგლისში როდსისა, მილნერისა, ჩემბერლენისა და რეაქციონერთა გამაერთებელი იმპერიალიზმი შეიქმნა.

რა არის ნაციონალიზმი საფრანგეთში და ვინ გაერთიანდა იმის დროშის ქვეშ?—ნაციონალიზმი უეცობისა და თავხედობის აშკარა ბრძოლაა დღევანდელ მეცნიერების

*) ბრიუნეტიერ, რომელიც რომში ლეო XIII ს ქოშს ეამბორებოდა, გამოლაშქრა ვითომდა სამეცნიერო კრიტიკით ინდუქტიერ მეცნიერების წინააღმდეგ. „მეცნიერების გაკოტრება“ აღიარა მან. გამოლაშქრებით ბრიუნეტიერ, ამ იეზუიტთა მოწაფემ, მხოლოდ თავისი უეცობა დამტკიცა.

ეისაც რაიმე საქმე აქვს პარიეის მსოფლიო გამოფენაზედ ნაწარმოებთა ანუ ბუნებით სიმდიდრის შესახებ ᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲗᲐ ᲛᲔᲛᲐᲛᲣᲚᲔᲗᲐᲒᲐᲜᲡ, ვიოხოვთ მიმართონ ᲠᲐᲒᲝᲤᲔᲚ ᲘᲡᲐᲠᲚᲝᲤᲘᲡ, ქართველთა მემამულეთა წარმომადგენელს პარიეის გამოფენაზედ.

Raphaël Isarloff Paris, rue des Fcoles, 40. (16—5.—7)

ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘ ᲞᲔᲠᲫᲝ ᲡᲐᲛᲙᲣᲠᲜᲐᲚᲝ
ექიმის ნავასარდიანისა
(კუკიაში, ვორონცოვის ძეგლის პირდაპირ) ავადმყოფთ იღებენ ექიმნი ყოველ დღე, კვირა დღეებს გარდა.
დილაობამდი:
Გ. Ა. ᲜᲐᲕᲐᲡᲐᲠᲓᲘᲐᲜᲘ, 11—12 საათ. სადოსტაკრო, ვენერიული (სიფილისი) და საშარდეს ავადმყოფნანი.
ᲗᲕ. Ვ. ᲩᲘᲥᲝᲕᲐᲜᲘ. 9—10 საათ. სნეულებანი: თვალისა, შინაგანი დანერვეულისა.
Ზ. Ი. ᲑᲐᲑᲐᲜᲐᲚᲘᲐᲜᲪᲘ—დილის 11—12 ს. ქალთა და ბავშვთა სენით ავადმყოფებს.
Ი. Თ. ᲞᲠᲝᲢᲝᲡᲝᲕᲘᲩᲘ. 12—1 ს. ყურისა, ყელისა, ცხვირისა და გულის ავადმყოფობისა.
Ა. Ჯ. ᲥᲐᲠᲐᲞᲔᲢᲘᲐᲜᲪᲘ 1—1½ საათ. შინაგანი და ბავშვებისა.
საღამოობამდი:
Ი. Თ. ᲞᲠᲝᲢᲝᲡᲝᲕᲘᲩᲘ—5—6 საათამდე.
Ა. Ნ. ᲨᲐᲙᲝᲕᲚᲘᲩᲘ—6—7 საათ. ნერვებით ავადმყოფთა (ელექტრო ტერაპ.) და ვენერიულ და კანის სენით ავადმყოფთ.

Გ. Ა. ᲜᲐᲕᲐᲡᲐᲠᲓᲘᲐᲜᲘ. 7½—8 ს. რჩევა-დარიგებისა და რეცეპტების დაწერის ფასი ათი შაურა; ღარიბთათვის უფასოდ; ფასი კონსილიუმისა და ოპერაციებისათვის—მორიგებით.
ᲠᲣ. ᲤᲐᲠᲜᲔᲢᲐᲙᲘ—11—1 ს. გიუკეთეს სახლში მსურველთ „მასსაჟი“, აუცრის ყვავილს ᲓᲦ გამართავს ექიმთა გენერალიკის ექიმების დანიშვნით.
დირექტორი სამკურნალოსი დოქტორი მედიცინისა ნავასარდიანი.
Первая частная лѣчебница *Д-ра Навасардіана.*
Тифлисъ, противъ памятн. Воронцову.

ᲥᲐᲠᲗᲘ ᲜᲐᲡᲘᲥᲘᲡᲐ
კვლავ ნდებულად ᲘᲣᲐᲜᲔ ᲑᲐᲒᲨᲕᲘᲫᲔᲡ სხვა-და-სხვა ᲡᲐᲡᲬᲐᲕᲚᲔᲑᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ
ᲛᲝᲡᲐᲛᲖᲐᲓᲔᲑᲚᲐᲓ.
ᲛᲓᲒᲐᲠᲔ: ანდრეევის ქუჩა, № 23.
(6—158—6)

ᲐᲮᲐᲚᲘ ᲐᲛᲑᲐᲕᲘ

*** მიწად-მოქმედებისა და სახელმწიფო ქონებათა მინისტრის რწმუნებულის ი. ს. მეღვედევის თავმჯდომარეობით ენკენისთვიდგან დაიწყება მუშაობა იმის შესახებ, თუ როგორ უნდა მოეწყოს ყოფა-ცხოვრება კავკასიის სახაზინო გლეხებისა. კომისიის სამუშაოში მონაწილეობას მიიღებენ კავკასიაში მყოფ სახელმწიფო ქონებათა გამგენი, მიწად-მოქმედების მინისტრის რწმუნებულის თანაშემწე, სასოფლო მეურნეობის ინსპექტორი, კავკასიის მთავრობის წარმომადგენელნი და აგრეთვე სასოფლო აპარატორ ძველის ინკვიზიციის კოლეგია, და ამ კოლეგიის ალს მისცენ დიუკლო, გრიმო, რეკლიუ და სხვა მეცნიერნი, რომელნიც საფრანგეთისა და მთელის კაცობრიობის სიამაყეს, სახელს შეადგენენ.

მეცნიერებისა და კულტურის სინათლის ამ ჩამქრობებთან ერთად გამოცოცდნენ აგრეთვე ლეგიტიმისტნი, ორლეანისტნი, ბონაპარტისტნი, ბოულანჟისტნი და გაუმაძღარ გაიძვერათა ის ბრბონი, რომელნიც იოანნეტენ რესტორაციისა, ლუდოვიკოფილიპის, ნაპალეონ III-ის დროის ღღეებს, როდესაც ამ გაიძვერათა პაპანი და მამანი ტიტულებს იღებდნენ და სახელმწიფო ხაზინიდგან მილიონებით ჯიბეებს ივსებდნენ. ამ დღეთა მოგონება ულვიძებს მათ უიმისოდაც გაუმაძღარ მადას. იმათი გმირი—ბულანჟე, მერსიე, ან სხვა რომელიმე ავანტიურისტი გენერალი, მზად არის შეჭკრბოს ესტერგაზის, ანრის, დიპატის, გერენის და სხვა ამ გვარ კაცთა ბრბონი და განაახლოს ელეტა-ხოცვა ბართლომის ღამისა, 2 დეკემბრის ღამისა... ამ ბრბოებს, რომელნიც ნაციონალიზმს ამოჰფარეენ, ერთად-ერთი სურვილი აქვთ—მართვა-გამგეობა ხელთ ჩაიგდონ; იმათი ერთად-ერთი მომქმედი და მამოძრავებელი ძალა—ჯიბის გასქელე-

ᲐᲮᲐᲚᲘ ᲐᲛᲑᲐᲕᲘ

ხელმწიფო კანტროლისა და ფინანსთა სამინისტროს წარმომადგენელნი. გარდა ამისა, მიწად-მოქმედების მინისტრის მიერ ნება აქვს დართული მინისტრის რწმუნებულს კავკასიაში კომისიის მუშაობის დროს მოიწვიოს ხოლმე ისინი, ვისაც-კი იგი საჭიროდ სცნობს, და კომისიის წევრის ხმა და უფლება მიანიჭოს.

*** რადგანაც საზოგადო საავადმყოფო გარდასახადის შემოღება უარყოფილ-იქმნა, ქალაქის გამგეობამ დაადგინა წინადადება შეიტანოს ქალაქის საბჭოში, რომ ნება მიეცეს გამგეობას კერძო საავადმყოფო გარდასახადის შემოღების შესახებ მაინც დაიწყოს შუამდგომლობა.

*** როგორც საგარეჯოდგან იუწყებიან, ადგილობრივ მცხოვრებთა შორის დიზენტერია გაჩენილა.

*** ქ. გორის სასანიტარო კომისიის თავმჯდომარეს შუამდგომლობა დაუწყია ტფილისის გუბერნატორის წინაშე, რომ ქალაქი რამდენსმე სასანიტარო ნაწილად იქმნას დაყოფილი და თითოეულს ასეთს ნაწილს სამ-სამი სასანიტარო მზრუველი დანიშნოს.

*** 1901 წლიდგან ბ-ნის პ. ბალანოვის რედაქტორობით პეტერბურგში ახალი საყოველ-კვირაო ჟურნალი გამოვა. ჟურნალს აზრად ექმნება აღმოსავლეთის განაპირა ქვეყნები ეკონომიურად ჩინეთის იმპერიის დაუახლოვოსო, სწერს გაზ. „Русск. Вѣд.“

*** საერო განათლების სამინისტროს სხვა-და-სხვა სასწავლებლებისა და ხელქვეით დაწესებულებათაგან წინადადება მიუცია, რომ საკანცელარიო საქმეთა შესახებ მიწერ-მოწერა რაც შეიძლება შემაკონონ.

*** პარასკევს, 25 აგვისტოს, ქალაქის სასწავლებელთა კომისიამ განიხილა ავლაბრის ქალაქის სკოლის გამგის, ბ-ნ პაპიტოვის შუამდგომლობა, რომელშიაც იგი სთხოვს ქალაქის სკოლების კომისიას, რომ საპირო ფული იქმნას გადადებული ამ სკოლის შესაკეთებლადაო. კომისიამ ეს შუამდგომლობა შეიწყნარა და კიდეც შეუდგა საპირო თანხის გამოძებნას ამ სკოლის შესაკეთებლად.

*** ხვალ, 30 აგვისტოს, ქალაქის გამგეობის დარბაზში სხდომა ექმნება ქალაქის სასწავლებელთა კომისიას.

*** პარასკევს, 25 აგვისტოს სხდომაზედ, ქალაქის სასწავლებელთა კომისიამ დაადგინა, ქალაქის სასწავლებლებში სიდმენთო სჯულის გაკეთილები ისე იქმნას განაწილებული, რომ სასულიერო წოდების მასწავლებელთ ამ საგნიგან ჰქონდეთ ხოლმე არა ნაკლებ 20 გაკეთილისა თვეში.

*** სამთო მრეწველთა უკანასკნელს კრებაზედ, სხვათა შორის, ლაპარაკი აღიძრა იმის შესახებ, რომ უსაქმოდ დარჩენილსა და დაშავებულს სამთო მუშებს რაიმე დახმარება აღმოუჩინონ ხოლმე, რისთვისაც განიზრახეს დაშავებულ სამთო მუშათა დამხმარებელი საზოგადოება დაარსონ. ამ ჟამად აღნიშნულ საზოგადოების წესდების პროექტი უკვე შემუშავებულია და მიწად-მოქმედებისა და სახელმწიფო ქონებათა სამინისტროში წარდგენილი. სამთო მრეწველთა მახლობელს მორიგს კრებაზედ აღნიშნულ წესდების პროექტს განიხილავენ, თუ საპირო იქმნება, შეავსებენ და ეცდებიან, რაც შეიძლება მალე დიწყოს მოქმედება საზოგადოებამ.

*** სატ ხტო ქალაქის გაზეთების სიტყვით, უმაღლეს სასულიერო უწყებაში კითხვა აღუძრავთ იმის შესახებ, რომ საეკბარქო სამღვდელოებათა კრებების წეს-რიგი იქმნას შეცვლილი.

*** ტფილისის სახალხო თეატრში (ავლაბის ქუჩაზე) სახალხო წარმოდგენების სეზონი ენკენისთვის პირველ რიცხვებიდგან დაიწყება.

*** მკითხველებს ეხსომებათ, რომ ამ წლის ივლისში ტფილისის პოლიციმეისტრის თანამდებობის აღმასრულებელმა წინადადება მისცა ტფილისის ქალაქის გამგეობას, რომ პუშკინის ქუჩაზედ და თამამშვილის ქარვასლასა და პუშკინის ბაღს შუა აღეკრძალათ დროგების გაჩერება და დროგების გასაჩერებელი ადგილი მადათოვის კუნძულზედ გადაეტანათ. შაბათს, 26 აგვისტოს, ქალაქის გამგეობამ, განიხილა-და ეს საქმე და მიიღო-რა სახეში ის გარემოება, რომ პუშკინის ქუჩისა და შუა ბაზრის ვაჭართა ნაწილი მეტად საპიროებს, დროგებისთვის სადგომი ადგილი ახლო იყოს, ურომლისოდაც მეტად შეფერხდება დროზედ საქონლის გადაზიდვა-გადმოზიდვა და აგრეთვე ის, რომ მადათოვის კუნძული დროგების დასაყენებელ ადგილად მოუხერხებელია, რადგანაც დროგების მიმოსვლა ნიკოლოოზის ხიდზედ ჩვეულებრივს მოძრაობას მეტად შეუშლის ხელს, დაადგინა შეტანილ იქმნას ქალაქის ხარჯთ-აღრიცხვაში საპირო ფული, რამდენიც საკმარისი იქნება თამამშვილის ქარვასლასა და პუშკინის ბაღს შუა დროგების სადგომ ადგილის ასფალტით მოკირწყვლისა და იქ დამდგარ უწმინდურებისათვის მილის გასაკეთებლად. ამასთანავე სთხოვონ ტფილისის პოლიციმეისტერის თანამდებობის აღმასრულებელს, რომ ვიდრე ეს დადგენილება სისრულეში მოყვანილი იქმნება, არ დაუშალონ მედროგეებს დადგომა პუშკინის ქუჩაზედ და თამამშვილის ქარვასლასა და პუშკინის ბაღის შუა.

*** მოგვიდა მე-7 და მე-8-ე №№-ბი (ერთ წიგნად გაერთიანებული) საუმაწვილო ჟურნალ „ᲬᲘᲜᲐᲡᲬᲐᲠᲘ“ შემდეგის შინაარსით: 1) „ᲣᲪᲮᲝᲔᲚᲗᲐᲗᲐᲡ“ შემოქმედებული“, მოთხრობა ნაკო ხუტაშვილისა, 2) „ᲥᲐᲯᲘ. ქოთანის ამბავი“, 3) „ᲯᲔᲠᲔᲑᲘ“, პოდლინურიდან, ს. უუმასთავლისა, 4) „ᲫᲚᲘᲔᲠᲘ ᲓᲐ ᲥᲝᲗᲐᲛᲘ“, ამბავი, კახეულ-ამერიელისა, 5) „ᲞᲝᲠᲘ ᲫᲛᲐ“, ზღასპრი დ. ტოლსტოისა, თარგ. ი. ᲒᲝᲛᲘᲔᲚᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ, 6) „ᲣᲔᲚᲘᲡᲘᲡ ᲑᲣᲠᲭᲘ“, ამბავი, კახეულ-ამერიელისა, 7) „ᲛᲔᲠᲘᲐ ᲓᲐ ᲛᲔᲣᲚᲔ“, აგვი, გ. ახალდანელისა, 8) „ᲖᲔᲓᲐ ᲛᲔᲫᲐᲮᲘᲡ“, თარგმანი ლიზა მეზხიშვილისა, 9) „ᲭᲘᲜᲐᲫᲘᲡᲘᲡ ᲮᲔ“, ლეგენდა, 10) „ᲛᲣᲠᲗᲣᲮᲘᲡ ᲫᲚᲔᲐ“, ამბავი, ნ. ნინოწმინდელისა, 11) „ᲯᲐᲜ, ᲡᲘᲡᲮᲚᲘᲗ ᲬᲘᲜᲬᲘᲜᲔᲚᲘ“!..., ზღასპრი დ. ქესდ, გ. რუხაძისა, 12) „ᲢᲘᲚᲘᲡᲯᲘᲡ ᲛᲐᲛᲐᲪᲘᲡ“, ამბავი, მარიამ დეშერასი, 13) „ᲨᲣᲠᲘᲡ-ᲫᲘᲐᲜᲐ“, რუსულიდან, ქეთო ᲮᲐᲠᲒᲝᲨᲘᲫᲔᲚᲘᲡ, 14) „ᲛᲐᲠᲘᲐᲛ ᲓᲔᲓᲐᲛᲘᲬᲐᲛ“, ბარბაზანიდან, ს. უუმასთავლისა, 15) „ᲞᲐᲢᲠᲐ ᲭᲐᲮᲗᲘᲗᲔᲚᲘᲡ ᲬᲘᲠᲐᲛᲘ“, 16) „ᲬᲘᲜᲐᲓᲛᲘᲡ“: ᲯᲐᲠᲐᲡᲢᲘᲡ, ანდაზები, გამოცნობები, ზმა, ჩქარა გამოსათქმელი, სტუდენტების ამბავნა, ᲮᲐᲠᲐᲓᲐ ᲓᲐ ᲒᲐᲛᲝᲪᲜᲝᲑᲘᲡ ᲐᲛᲑᲐᲕᲘ.

*** შაბათს, 26 აგვისტოს, ქალაქის კამგეობის სხდომაზედ კამეგეობის წევრმა თვ. ᲐᲠᲓᲣᲗᲘᲜᲘᲡᲯᲝ-ᲓᲝᲚᲓᲝᲠᲗᲣᲚᲝᲗᲐᲛ ᲓᲐᲮᲐᲠᲐᲯᲝ ᲐᲚᲫᲠᲘᲡ ᲐᲛᲘᲡ ᲨᲔᲡᲐᲮᲑ, რომ ᲐᲮᲚᲔᲓ შემოსულები კარდასახადი სხვადასხვა ნაწილებზედ უნდა კეკუთვრის ᲣᲤᲚᲔᲑᲘᲡ ᲨᲔᲠᲗᲕᲘᲡ, რომ ᲛᲐᲠᲗᲚᲐ ᲐᲛᲘᲡ, რომ შემდნიც „ᲢᲘᲚᲘᲡᲯᲘᲡᲐᲨᲘ“ ᲐᲜᲐᲛᲔᲡᲘ. კამეგეობამ დაადგინა, ვიდრე ეს საკანონმდებლო იქმნებოდეს, კაკეტეს იგი ქალაქის იურის-კონსულტს, რომელმაც უნდა წარმოუდგინოს კამეგეობას ამ საქმის შესახებ თავისი მოსაზრება.

*** სოფ. ᲫᲐᲚᲐ (ᲨᲐᲠᲐᲞᲜᲘᲡ ᲛᲐᲮᲠᲐ). 6 აგვისტოს აქაურმა სტენის მოუკრეკელმა საქველ-მოქმედო აზრით გამაოგუს ქართული წარმოდგენა. წარმოადგინეს „ᲫᲣᲒᲣᲤᲐ“ გ. ᲔᲠᲔᲡᲗᲐᲕᲘᲡ და „ᲛᲝᲜᲐᲮᲔᲓᲠᲘ“ Გ. ᲒᲣᲜᲘᲡᲘᲡ. წარმოდგენამ კარგად ჩაიარა; ᲣᲤᲔᲚᲘᲡ ᲪᲣᲛᲝᲗᲐᲜᲐ, რომ ძრიელ მოეწონებინათ თავიანთი როლების შესრულება. წარმოდგენა მართა ᲐᲮᲐᲨᲘᲫᲔᲡᲘ და თავდადებულ ᲬᲠᲔᲓᲘᲡᲘᲡ თანაწყალობით იქმნა კამართული. წარმოდგენას ხალხი ᲫᲚᲘᲐᲓ დაესწრო.

*** პარასკევს, 25 აგვისტოს, მალკინის ᲥᲣᲩᲐᲖᲔ, პანკრატოვის სახლში, ტფილისის მოქალაქის ᲕᲐᲠᲚᲐᲛᲘᲡ ალექსანდრე ვასილიევის სიმთვარალის დროს რამდენსმე ალაგას მუცელში დაიკრა დანა და ᲫᲚᲘᲐᲓ დაიკრა. დაშავებული მიხეილის სამკურნალოში იქმნა გაგზავნილი.

*** შაბათს, 26 აგვისტოს, პოლიციის მე 6 ნაწილში ᲮᲐᲠᲒᲐᲠᲘᲜᲔᲚᲘᲡ ᲥᲣᲩᲘᲡ ქარხანაში რაღაც მიზეზისა გამო ჩხუბი მოუვიდათ ტფილისის მოქალაქეთ ᲔᲒᲝᲠᲘ ᲑᲐᲜᲐᲫᲔ და დარტო ᲝᲡᲣᲚᲘᲡ ძე იზმიროვს და იზმიროვმა ᲫᲚᲘᲐᲓ ᲓᲐᲚᲐᲮᲐ ᲮᲣᲠᲒᲨᲘ ᲥᲣᲩᲘᲡ ᲓᲐᲜᲘᲐ, რომელიც მიხეილის სამკურნალოში იქმნა გაგზავნილი, ხოლო დამნაშავე იზმიროვი დაუპატიმრეს.

*** საინტენდანტოს სამმართველოს მაღალმან ნადგომრნი სოვეტნიკმა ᲕᲐᲡᲘᲚᲘ ივანეს ძე პროტოპოპოვმა განაცხადა პოლიციის მე-3 ნაწილში, რომ შაბათს, 26 აგვისტოს, სპერნის ქუჩაზედ, დენისენკოს სახლში, ჩემის შინ არ ყოფნის დროს დამის 11 საათზედ ვიღაც ᲑᲝᲠᲝᲢᲘ განმბრალველთ მოუპარავთ ჩემის საგზომიგან ერთი ᲕᲐᲠᲪᲚᲘᲡ ᲡᲐᲗᲘ, ერთი ᲮᲐᲠᲯᲘ და სხვა ნივთები, ᲓᲠᲝᲔᲑᲘᲗᲘ სულ 32 მან. 50 კაპ. ᲥᲣᲠᲓᲘᲡ აღმოსაჩენად საპირო ღონის-ძიებანი იქმნა მიღებული.

*** ᲗᲣᲗᲨᲐᲑᲐᲗᲡ, 24 აგვისტოს, საღამოს 9 საათზედ, პოლიცი ᲜᲘᲡ 4 ნაწილში სტეტკოვსკის სახლის შესავლელთ ᲜᲘᲡ პოლიციის მოხელეს უნახავს მიეკვლევინო სამი კაცის ბაგეში დეფათა სქესისა. ბავშვი ოლგას სახელობის ინსტიტუტში იქმნა გაგზავნილი.

ᲒᲘᲐᲗᲣᲠᲘᲡ ᲨᲐᲕᲘ ᲥᲕᲔᲨᲘ ᲛᲔᲪᲔᲜᲐᲢᲗᲐ ᲛᲔᲡᲐᲛᲔ ᲛᲝᲠᲘᲒᲘᲡ ᲙᲠᲘᲖᲘᲡ.

8 აგვისტო.

თავმჯდომარე. დღეს შევუდგეთ ხარჯთ-აღრიცხვის განხილვას და დამტკიცებას.

გ. ფ. ᲖᲦᲐᲜᲝᲒᲘᲫᲘ. რაც საბჭო არსებობს, წელს პირველად წარმოგიდგენთ იგი სრულს ხარჯთ-აღრიცხვას; ᲐᲮᲘᲢᲝᲛᲐᲪ შეიძლება ამ ხარჯთ-აღრიცხვაში შეგვეპარა შეცდომები, შეიძლება ნა�იც ᲭᲘᲜᲓᲔᲑᲘᲗ, ᲐᲮᲘᲢᲝᲛᲐᲪ, უმჯობესი იქნება, ჩვენის აზრით, იგი წვიკითხოთ თავიდგან ბოლომდე და შემდეგ შევუდგეთ თვითოეულის ნაწილის ცალკე განხილვას.

თავმჯდომარე. მე მგონია, რომ უმჯობესი იქნება მეზღვრად დავყოთ კონსერვატიულ უმრავლესობის შორის... რაღა ლაპარაკი უნდა, რომ ეს უმრავლესობა სულაც არ იქმნება მოწყდინებული თავისის თავის დამარხვას. ან რადა ღირს ის, რომ იმპერიალისტნი მონათ-პატრონნი როდესი, ბეღლი, ჩემპერლენი, მილნერი დაუკავშირდნენ ფაბიანებს, „Clarion“-ს და სოციალ-დემოკრატთა სხვა ფრაქციებს.

ეს სხვა-და-სხვა ბანაკის ხალხი იმპერიალიზმის დროშას ამოეფარა და სოციალის გულ-მოდგინეობით შეუდგა მუშაობას გლადსტონების, მილლების, სპენსერების და შეფტსბერეების მიერ აღაყვავებულ სალიბერალო ინგლისის სპოლიტიკურ და საზოგადოებრივ ტრადიციების გაუქმებას, განიავებას. ხოლო გაიძეერა და მოხერხებული ვაჭბატონები, უარრინციპო, უიდეალო კაცები, რომელნიც ყველაფერს ოქროთი ჰხომავენ, მღვრიე წყალში თევზებს იჭერენ დაიმის გარდა, რომ თავიანთ საქმეს სამაგალითოდ აკეთებენ, ამ თევზებით მახლობელთაც ჰკვებავენ. *)

ვ. მრეველი

*) ეი ნიშნეშიც იმისა, თუ მოხერხებული კაცები როგორ იჭერენ მღვრიე წყალში თევზებს. მთავრობის იმ კომისიამ, რომელიც საინტენდანტო იჯარებს არიგებს, ერთი მეტად სახეირო იჯარა კინოკის ამბანაგობას მისცა, თუმცა ნობელმა და ამ. ნაკლები შეიძლია. მიზეზიც ეს არის: პირველს ამბანაგობის დირექტორად ახალშენა მინისტრის ილიან ᲩᲘᲜᲔᲚᲘᲜᲘᲡ ერთი ძმა, ხოლო კომისიის წევრად—მეორე ძმა,

---

ბაა; ერთად-ერთი ᲘᲓᲔᲐᲚᲘ — ხალხისა და პროგრესის განათლებულ მომხრეთა დამონება, ᲣᲪᲐᲓ ᲥᲣᲪᲐᲐ.

გაიძეერათა, მძარცველთა და ანგართა სწორედ ეს ხროვა სცდილობს შეიმოსოს ნაციონალიზმის სამოსელით, თითქოს ვოლტერი და დიდრო, ვიქტორ ᲰᲘᲣᲒᲝ და ზოლა, ᲙᲚᲔᲛᲐᲜᲡᲘ და ლუბე არ იყვნენ უმაღლესნი გამომზატველნი საფრანგეთის ერის გენიოსობისა, განათლებისა, მოქალაქობისა!.. ვოლტერნი, რომელთაც დრიუმონი, ეს-ტერეგზი და სხვანი წინამძღოლობენ, მზად არიან შეურაცხყოფ პირველთა საფლავნი პანტეონში, ხოლო კლემანსოსა, ზოლასა, ლუბესა, რეკლიუსა და სხვათა ყოველ დღე სიკვდილსა და წამებას უქადიან.

გასაკვირია განსაკუთრებით ნაციონალისტთა სიძულილი და ზიზღი პატიოსანთა და წესრიგის პრეზიდენტის ლუბეს მიმართ. ᲰᲒᲠᲫᲝᲜᲑᲔᲜ, რომ ეს პატიოსანი კაცი ხალხს გამოფენაზედ მარტო მეცნიერებისა და ტეხნიკის საკვირველ გამოგონებათა სანახავად არ იწვევდა; მეფეთა და ხალხთა იგი იწვევდა ძმურ კავშირისათვის, საერთო მოქმედებისათვის ხალხის საკეთილოდ და ᲗᲐᲜᲯᲣᲚ-ᲬᲛᲘᲗᲔᲚᲗᲐ გასაბედნიერებლად, მათის ცხოვრების ტვირთის შესამსუბუქებლად... დ-ᲐᲦᲐᲒᲠᲫᲝᲜᲑᲔᲜ, რომ ეს მშვიდობიანი და პატიოსანი კაცი წინ აპფარებია იმათ განზრახვათ. აქედგანაა სიძულილი იმისს მიმართ, შეურაცხება და პირდაპირ თავს დასმაც-კი. აკამდისაც აისრულებდნენ გულს ს წადილს ეს ბრბონი და თავისებურად გაუსწორდებოდნენ პრეზიდენტს, მეცნიერებისა, ლიტერატურისა და მოკალაქობის დამამშვენებელთ, რომ იმათ თავ-ხედობას არა ᲰᲚᲐᲒᲐᲛᲓᲔᲑᲓᲐ ᲨᲘᲗᲘ ᲛᲣᲨᲐᲗᲐ ᲬᲘᲜᲐᲨᲘ. გაერთიანებულ მუშათა მანიფესტაციამ ლონშანში, მეორე უფრო დიდებულმა მანიფესტაციამ რესპუბლიკის მანუმენტის კურთხევის დროს, დაარწმუნა ნაციონალისტთა ბრბონი, რომ ნამდვილი ერი, ხალხი შრომისა, მეცნიერებისა და გმირობისა ᲒᲠᲫᲝᲚᲐᲨᲘ დიდად აუსებს თავისს პრეზიდენტს-მოკალაშეს, თავალის ჩინვით უფრთხილდება რესპუბლიკანურ დაწესებულებათ და ᲛᲗᲐᲓ არის სისხლით დაიკვას მამათა ᲫᲘᲠᲗᲐᲗᲡ სისხლითვე ნაყიდი უფლებანი, თავისუფლება...

— მაგრამ რა მიზეზია, — მეტყვიან, რომ იმავე პარიჟის ხალხმა უკანასკნელ არჩევნების დროს მხარი დაუჭირა და უმრავლესობა შესძინა სწორედ იეზუიტებს, მონარქისტებს და ნაციონალიზმის სხვათა დამამშვენებელთა?

ᲯᲔᲠ ერთი, ხმათა უმრავლესობა, და უმრავლესობა თვალ-საჩინოა; PROGRESSISTS მხარეს იყო. მაგრამ PROGRESSIS დასნი ამ უკანსკნელ ოდესათის წლის განმავლობაში ერთმანეთს ᲑᲠᲫᲝᲚᲔᲑᲓᲐᲜᲔᲑᲘᲗ და დაეფენ მრავალ წერილ ფრაქციებად. PROGRESISტთა მომხრენი დანაწილდნენ, არჩევნებზედ ზოგი ზომიერთა მხარეს იყო, ზოგი რადიკალთა, ზოგი რადიკალ-სოციალისტთა, ზოგიც პირდაპირ სოციალისტთა მხარეს. მაშინ, როდესაც იეზუიტნი, მონარქისტნი, ბონაპარტისტნი, ᲑᲣᲚᲐᲜᲟᲘᲡᲢᲜᲘ და სხვა ერთიანდებოდნენ და არჩევნების დროს განურჩევლად ყველა რეაქციონერთუეერდნენ მხარს.

აი, სწორედ სხვა-და-სხვა მიმართულების PROGRESISTთა ბანაკში მომხდარი ეს დაქუცმაცება და ერთ-ერთი მტრობაა მიზეზი კლერიკალთა და რეაქციონერთა გამარჯვებისა მარტო საფრანგეთში-კი არა, აქ, ინგლისში, და სხვა ქვეყნებშიაც.

მართლაცა და, რა არის იმპერიალიზმი, დღევანდელ ინგლისის სულის შემხუთველი? არსებობს თუ არა ინგლისში ძლიერი დასი იმპერიალიზის პროგრამით? — რასაკვირველია არა. ᲯᲔᲠ არც ერთს არჩევნებზედ არც ერთი დასი არ გამოსულა იმპერიალიზმის PROGRAMით. როგორც საფრანგეთში ნაციონალიზმმა დაახლოვა და დაეკავშირა სხვა-და-სხვა სახის რეაქციონერნი, ისე აქ იმპერიალიზმი დროებით დამაკავშირებელი ერთმანეთის მძულვარებით ალსავსე PROTESტანტთა და კათოლიკეთა სამღვდელოებებისა საეროსკოლისა და დღევანდელ ინდუქტიურ მეცნიერების, საეკოლიუციო ფილოსოფიის და ტანსფორმიზმის წინააღმდეგ. დამაკავშირებელია იმპერიალიზმი მუდამ გადაკიდებულ მდიდარ ᲨᲘᲛᲝᲣᲤᲝ-ᲐᲠᲘᲡᲢᲝᲙᲠᲐᲢᲘᲘᲡ და მსხვილ ინდუსტრიისა გაერთიანებულ მუშათა წინააღმდეგ სამოქმედოდ; იგი დროებით კავშირია კონსერვატორთა და ისეთის ტიპის ლიბერალთა, როგორნიც არიან ჩემბერლენი, ლორდი ვრეი, როდესი და როზბერი, კავშირი, რომელსაც აზრად აქვს მიწაადგილის, ქვა-მადნების მითვისება ᲐᲤᲠᲘᲙᲘᲡᲐ და ჩინეთში.

მაგრამ თუ შეუდგებით ყველა ამ გაერთიანებულ ᲔᲚᲔᲛᲔᲜᲢᲔᲑᲘᲡ ᲞᲝᲚᲘᲢᲘᲙᲣᲠ და საზოგადოებრივ შეხედულებათა და PROგრამების განხილვას, ისეთ უთანხმოებანი და ერთი მეორის წინააღმდეგობას შეეხვდებით, რომ ნება-უნებურად გაიკვირვებთ, როგორ მოქმედებენ ეს ᲔᲚᲔᲛᲔᲜᲢᲔᲑᲘ ერთად, ხელი-ხელ გაყრილნი. სხვას რომ თავი გავანებოთ, საკმაოა დავასახელოთ კავშირი როზბერის სახის იმპერიალისტთა, იმ როზბერისა, რომელიც ლორდთა პალატის გაუქმებასა თხოულობს, და ამ პალატის KONსერვატიულ უმრავლესობის შორის... რაღა ლაპარაკი უნდა, რომ ეს უმრავლესობა სულაც არ იქმნება მოწყდინებული თავისის თავის დამარხვას. ან რადა ღირს ის, რომ იმპერიალისტნი მონათ-პატრონნი როდესი, ბეღლი, ჩემბერლენი, მილნერი დაუკავშირდნენ ფაბიანებს, „Clarion“-ს და სოციალ-დემოკრატთა სხვა ფრაქციებს.

ეს სხვა-და-სხვა ბანაკის ხალხი იმპერიალიზმის დროშას ამოეფარა და სოციალის გულ-მოდგინეობით შეუდგა მუშაობას გლადსტონების, მილლების, სპენსერების და შეფტსბერეების მიერ აღაყვავებულ სალიბერალო ინგლისის სპოლიტიკურ და საზოგადოებრივ ტრადიციების გაუქმებას, განიავებას. ხოლო გაიძეერა და მოხერხებული ვაჭბატონები, უარრინციპო, უიდეალო კაცები, რომელნიც ყველაფერს ოქროთი ᲰᲮᲝᲛᲐᲕᲔᲜ, მღვრიე წყალში თევზებს იჭერენ დაიმის გარდა, რომ თავიანთ საქმეს სამაგალითოდ აკეთებენ, ამ თევზებით მახლობელთაც ᲰᲙᲕᲔᲑᲐᲕᲔᲜ. *)

ვ. მრეველი

ეროვნული ბიბლიოთეკა

იგი და ოთოოეული ცალკე განვიხილოთ.

ბ. ფ. ზდანოვიჩი. კითხულობს ხარჯთ-აღრიცხვას. კრება უცვლელად ამტკიცებს კრებისათვის მოსალოდნელ გასავალს. საბჭომ თვისს თავმჯდომარის ჯამაგირად წარმოადგინა 3,000 მანეთი; კრებამ ეს რიცხვი გაამავალა 1000 მანეთით; ამ გვარად საბჭოს თავმჯდომარეს ჯამაგირად წელიწადში ეკუთვნება 4,000 მან. კრებამ შესცვალა აგრეთვე გასავალი კანცელარიისა. აღმოჩნდა, რომ საბჭოს მდივანს ჩაჰბარდება ბაზინადრობაც, ამის გამო მისს ჯამაგირს, 1800 მ., როგორც ეს წარმოადგინა საბჭომ, მიემატება კიდევ 200 მან. სულ მდივანს ეკუთვნება 2000 მან. კანცელარიის გასავლის შესახებ საბჭომ ის მოსაზრებაც მოიყვანა, რომ, უკეთუ სტატისტიკა ორი თანაშემწე არ დასჭირდა და საბჭო ერთითაც დაკმაყოფილდა, მაინც ხარჯში აღინიშნოს ორის თანაშემწის ჯამაგირი, ე. ი. 1800 მ. აგენტს, რომელიც საზღვარ-გარეთ ჰყავს საბჭოს, და რომელიც სინიდისიანად ასრულებს თავისს მოვალეობას, მოემატოს ჯამაგირი 300 მან. სულ ამას ეკუთვნება 900 მან.

კრება სტიპენდიებზედ გადადებულ ხარჯს არ შეეხო და გადავიდა სასწავლებლისათვის განსაზღვრულ გასავლის განხილვაზედ.

ბ. ბ ემერიკი. გამოვრიცხოთ ხარჯთ-აღრიცხვიდგან ხუთი ათასი მანეთი, რომელიც ნაანგარიშევია მომავალის სამთო სკოლის თანხის დასაარსებლად და დავტოვოთ მხოლოდ ხუთი ათასი მანეთი, რომელიც ნაანგარიშევია პრაქტიკულის კურსების დასაარსებლად სამთო ზედამხედველებისათვის, რადგან შესაძლებელია ჩვენი საშუალება არ ეყოს ჩვენს საჭიროებას.

ამ აზრს კრება დაეთანხმა.

ს. ა. ქჯარანი. მე საჭიროდ მიმაჩნია მიემატოს იმ ათას მანეთს, რომელიც გადადებულია სამკითხველოსა, საკვირაო სკოლასა და სახალხო თეატრისათვის ს. ჭიათურაში კიდევ 1000 მან. კრებამ ეს წინადადებაც შეიწყნარა.

ბ. ბ. ემერიკი. ურჩევს კრებას ბაქნებს შუა გაეკვანილ ქუჩების წმენდა იჯარით გაიცეს და ამით შემცირდეს ხარჯი. ამ აზრით სულ მთლად გამოვაკლოთ ხარჯთ აღრიცხვიდგან მუზეუმისა და ლაბორატორიის დაარსებისათვის ნაანგარიშევი ხარჯები.

ბ. ფ. ზდანოვიჩი. საბჭოს განხრახავ აქვს ტელეფონი გამართოს სადგურ ჭიათურასა, შორაპანსა, რონსა, ქუთაისს, სამტრედიასა და ფოთს შუა; თუ ბათუმში ისურვებს, იგიც შემოუერთდება ამ საქმეს. ხარჯთ-აღრიცხვა ერთდროებითის გასავალისა ტელეფონის გასამართავად შეადგინა სპეციალისტმა და იგი უდრის 60,000 მან. ამდენი ფული დაგვჭირდება, თუ მთელს გზაზედ ჩვენ დაგვჭირდება ტელეფონის ყველა სვეტების დადგმა და ეს ხარჯი საგრძნობელად შემცირდება, თუ რკინის გზის გამგეობამ ნება მოგვცა მისის ტელეგრაფის სვეტებზედ მივამაგროთ ჩვენის ტელეფონის მავთულებიც. ამ საგნის შესახებ ჩვენ უკვე გვქონდა მოლაპარაკება რკინის გზის გამგეობასთან და იმედი გვაქვს, რომ, თუ მთლად ჩვენს სურვილს არ დაკმაყოფილებს, ნაწილის შესახებ მაინც უარს არ გვეტყვის. რადგან დეფიციტს მოველით, კრების საშუალებით ტელეფონის გაყვანა, რასაკვირველია, არ მოხდება. მაგრამ თუ საბჭო რიმე ღონისძიებასა და საშუალებას მოიპოვებს ამ განზრახვის განსახორციელებლად, საჭიროა კრებამ ნება დართოს ამ საქმის გაკეთებისა იმ ანგარიშით, რომ ტელეფონის შემოსავალმა დანახარჯი თითონ აინაზღაუროს.

როცა კრებამ სამკურნალოს დროებითის ხარჯების შესახებ დაიწყო ბაასი, ხარჯთ-აღრიცხვიდგან გამოსტოკა მე-4 და 5 მუხლი, ე. ი. ხარჯი ეკექტრონით განათებისა და სამკურნალოს მოწყობის შესახებ.

მოულოდნელი ხარჯები ათი ათასი მან. შემცირებულ იქმნა ხუთი ათასით.

შემდეგ კრებამ განიხილა ხარჯი გზების გაკეთებისა და შესწორებისა. ტეხნიკოსმა ბ-ნმა წერეთელმა მოახსენა კრებას ხარჯთ-აღრიცხვა იმ გაკეთებისა, რომელიც დასჭირდება უკვე არსებულის გზების შეკეთებას და ახალის გზების გაკეთებას; აქ, სხვათა შორის, მოიხსენია ერთი პატარა გარემოება; ნასათიბარის გზის კეთების დროს მოიჯარადარემ გაუფრთხილებლობის გამო დაეზიანა ერთ-ს გლეხს წისქვილი. ეს გლეხი სთხოვს კრებას უზღოს მან ეს ზარალი.

ხმები. ეს ზარალი უნდა გადიხადოს მოიჯარადარემ და არა კრებამ.

ბ. ფ. ზდანოვიჩი. ეს შენიშვნა სამართლიანია, მაგრამ დაზარალებულმა გლეხმა ჩვენ მაშინ მოგვმართა, როცა საბჭომ ანგარიში გაუთავა მოიჯარადარეს, თორემ მოიჯარადარეს მისაცემ ჯამიდგან ჩვენ დავაკმაყოფილებდით ამ გლეხს.

შემდეგ კრებას მოახსენდა ბ-ნ ბ. ჩუბ ნიძის თხოვნა: იგი სთხოვს საბჭოს, მიეცეს მას 750 მან. იმ გზისათვის, რომელიც გაუკეთებია 1880 წელს თავისის სარგებლობისათვის და ეხლა ეს გზა საზოგადო გამხდარა.

მოახსენდა აგრეთვე საეპარქიო საბჭოს ქაღალდი, რომლითაც იგი ითხოვს ყოველ წლობით 120 მანეთს მღვიმის დედათა მონასტრისათვის, რადგან შავი ქვის მრეწველთ გზა გაუყვანიათ ტყეზედ, რომელიც ვითომც საკუთრებაა ამ მონასტრისა.

კრებამ დაავალა საბჭოს, რომ მან მიაქციოს ამ საბჭოს ყურადღება იმ გარემობას, რომ ეს ტყე სადავო ადგილი ყოფილა თავ. წერეთლებიან და არც იმდენს სარგებლობის მოტანა შეუძლიან, რამდენსაც ითხოვს.

კრება გადაიდო საღამომდის, საღამოზედ ისევ განაგრძეს ხარჯთ-აღრიცხვის განხილვა. კრებას მოახსენდა ბ-ნ ი. პ. კაკაბაძის თხოვნა: იგი ითხოვს, რათა დანიშნულ იქმნას აგენტად საზღვარ გარეგ ან მიეცეს სესხის მსგავსად 2,400 მან.

კარ. მოდებაძე. ვკითხავ ბ-ნ საბჭოს თავმჯდომარეს, რატომ ჩემი თხოვნა არ მოახსენა კრებას?

ბ. ფ. ზდანოვიჩი. ბ-ნ მოდებაძემ შემოიტანა საბჭოში მოხსენება, რომელიც საბჭომ არ მიიღო.

კარ. მოდებაძე. მე ვთხოვდი კრებას მ-ეცა თ. აკაკი წერეთლისათვის, რომელსაც დიდი ღვაწლი მიუძღვის შავი-ქვ ს მრეწველობის წინაშე, რადგან პირველმა მან იპოვა შავი-ქვის მადანი ჭიათურაში,—რაოდენმე ფული, რომელსაც კრება საჭიროდ დაინახავდა. ეხლაც ვ-მეორებ ამ ჩემს თხოვნას კრების წინაშე, რომ თავ. ა. წერეთელს მიეცეს ერთჯერად 3,000 მან.

სოდელაკი და ეშრეკი წინააღმდეგობას აცხადებენ.

ს. ა. ქჯარანი. იქნება დღეს ეს ექსპორტერები აქ არა ყოფილიყვნენ და ჯიმეები არ გაეხსენებინათ, თავ. წერეთელს რომ არ აღმოეჩინა მადანი. იმას ისეთი დიდი ღვაწლი მიუძღვის ჩვენის საზოგადოების წინაშე, რომ მე 3,000 მანეთი ცოტაცა მგონია, მე ვთხოვ კრებას ხუთი ათასი მანეთი გარდაუწყვეტოს თ. აკაკის.

თ. ი. ნაჯარაძე. რამდენადაც მე ვიცი და წამიკითხავს, შავი ქვის მადანი თავ. აკაკისაკი არ აღმოუჩენია, იგი აღმოუჩენია გეოლოგს სიმონოვიჩს.

თავმჯდომარე. ეგ საქმეს არ შეეხება.

თ. ა. ბ. წერეთელი. დიდ მადლობას მოვახსენებ კრებას იმ ყურადღებისათვის, რომლისაც დღეს ღირსი გამხადა. ბ-ნ მოდებაძემ აღბად მიტომ შემოიტანა ეს წინადადება, რომ ჩემის წარსულის შრომისა გამო ჩემთვის მადლობა გამოეცხადებინა. მადლობის ღირსი მე კი არა ვარ, გეოლოგი სიმონოვიჩია, რომელიც ჩემთან ერთად ბეგრსა ჰშრომობდა და ღვწოდა.

კრების უმრავლესობა აცხადებს სურვილს, რომ თ. აკაკი წერეთელს მიეცეს 3000 მ. თავმჯდომარე აცხადებს, რომ კრება გადადებულია ხვალ დილამდე და დაბოლოვებული ხარჯთ-აღრიცხვა ხვალ წაგეკითხებათ.

9 აგვისტო

თავმჯდომარე. ხარჯთ-აღრიცხვა მზად აქვს და საბჭოს თავმჯდომარე წაგიკითხავთ.

კარ. მოდებაძე. როგორ გადაწყდა თ. აკ წერეთლისა და ბ ნ. კაკაბაძის შემწეობის საქმე.

ხმები: ათასი მანეთი, ათასი კაკაბაძეს.

თავ. ა. ბ. წერეთელი. ჩემს სიცოცხლეში არაგვისთვის შემწეობისათვის არ მიმიმართნია და არც ეხლა მსურს მიმართოო ვისმეს, რადგან არ ვპოვებ ამას ჩემთვის საჭიროდ. მე მეგონა, რომ კრებას ჰსურს ამ ფულის მოცემით მადლობის თქმა გამომიცხადოს და ამის გამო უარი არ მოვახსენე, არ მინდოდა მეწყენინებინა, რადგან გუშინ ერთ-ხმად გადასწყვიტეს ფულის მოცემა. ვიმეორებ, მე არც ერა-ვისთვის მითხოვნია შემწეობა და არც ეხლა ვითხოვ.

ი. კაკაბაძე. მე უარს ვამბობ ჩემის ძმის შემწეობაზედ.

თავმჯდომარე. როგორ გსურთ თ. აკ. წერეთლის საჩუქრის შესახებ გადასწყვიტოთ?

ხმები: მივცეთ! არა! მივცეთ! მივცეთ!

ბ. მოსესშვილი. მე დიდი პატივისმცემელი ვარ თავ. აკაკი წერეთლის ნიჭისა და ღვაწლისა. მისი სურათი ჩემს ოთახში საუკეთესო ადგილზედ მიკიდია, მაგრამ ეს არ მესმის, როგორ შეიძლება მგოსანს ფულის მიცემით მადლობა გამოვუცხადოთ. ფული თითონ მგოსნებისაგან არის დაწყეველილი და წყეულ ლითონად წოდებული!

შემდეგ ბ ნმა პრინცმა სერგეა კრებას ათასი მანეთი გადაიდოსო წითელის ჯვარის კომიტეტისათვის, რაიცა კრებამ სიამოვნებით შეიწყნარა.

ბოლოს თავმჯდომარემ სოქვა, რომ ხარჯთ-აღრიცხვის განხილვა გათავებულად გამოიცხადებიაო. აი თითონ ხარჯთ-აღრიცხვაც შემოკლებით, რომელიც დაამტკიცა კრებამ.

ა) მუდმივი ხარჯი:

1, საზოგადო კრება. .	1750	მ.
2, კრების საბჭო . .	27670	„
3, დაზღვევა მუშებისა .	7600	„
4. სტიპენდიები . . .	2840	„
5, სასწავლებლები . .	7600	„
6, პოლიცია	1500	„
7, სამკურნალო . . .	19273	„
8. სანიტარული საშუალებანი	2580	„
9, ტეხნიკური ზედამხედველობა. . . .	12300	„
10, ძველის გზების შეკეთება და ახლების გაკეთება. . . .	31500	„
სულ . .	116113	მ.

ბ) ერთ-ჯერადი ხარჯები:

1, სამკურნ. ნაწილი.	85900	მ.
2, გზები	56223	„
3, სამეურნეო ნაწილი ჭიათურაში .	32000	„
4, საპენსიო კასსა (დარჩენილი წინა წლებისა)	2400	„
5, შემწეობა და საჩუქრები	6725	„
სულ. .	183248	მ.
სულ ხარჯი უდრის	299,361	მ.

ᲬᲔᲠᲘᲚᲘ ᲙᲐᲕᲙᲐᲡᲘᲓᲒᲐᲜ.

ქარდგელ ვაჭრთა ტეხოვრებაში აშვიათია ამისთანა მოგდენა, რომ ვაჭრობა დაეწყოს და ამ საქმისთვის თავი და ბიდო რიგანად მოეპას. ხშირად ნახავთ ქართველ ვაჭრს, რომელიც, გეგონათ, კარი შეძღება და ქონება აქვსო, მაგრამ მეორე დღეს უკვდურეს მდგომარეობაში ვარდება. ამისი მიზეზი, რასაკვირველია, ხშირად ვაჭრობის საქმის უფიდანერობაა, მაგრამ აშვიათს შემთხვევაში სანუკეშო მოგდენასაც ეხვდავთ ქართველ ვაჭრებსა ტეხოვრებაში. ასეთ მოგდენად უნდა ჩითავოდეს მაზეად თეკდორის ძის ჩითავიშვილის დვინიან ვაჭრობის ფირმის ორმოც-დასთის წლის არსებობა, რაიც მან 20 აგვისტოს იდღესასწაულა. ჩითავიშვილი ერთი სინდისიერ ვაჭრობაკანა კეკეაში. ამის სარგებლეში აშკათად ამოგნათ ეადის დვინოებს, კახური სასეადით მანსიდელულ, როგორც ეს სხვებსა სხვეკეთ. ამითი ახსნება ის, რომ მეუტარი ბ-ნ ჩითავიშვილსა კეკეაში და კეკეას კარეადგ მრავალი ჭეკეს. ამ სინდისიანი ვაჭრობით ახსნება ისიც, რომ მასს ფირმას დღეს 50 წელი შეუსრულდა.

ბ-ნმა ჩითავიშვილმა 50 წლის დღესასწაულობის დღეს ვაჭრთა კეკეაში გამართა სადედი, რომელზედაც მიწვეულნი იყვნენ: ქალაქის მოურავი, ადგილობრივი ქართველები, სომხები და ბევრი სხვა საპატიო კაცები. ქართველმა საზოგადოებამ საჩუქრად იუბილეარს ვერცხლის სვრა მაუტანა, სომხებმ ადბომი და კეკეაის ქართველმა სკოლამ სვეკრდის ულაში მოკაზმული წიგნი „საქართველოს სამოთხე“ სპანანისა, შესაფერის წარწერით. სტუმრები დიდათ ნასიამოვნები დარჩნენ.

ამბობენ, რომ ბ-ნს ჩითავიშვილს ესურს ეს მისთვის დარს-შესანშაკი დღე რაიმე საქვეკ-მოქმედო საქმითაც აღნიშნოს ქართველოთვის. ბ-ნი ჩითავიშვილი კეკეაკეაში დიდის ხნიდგან ცნობილია, როგორც ეკეეს ასზოგადო საქვეკ-მოქმედო საქმისათვის დიდად გულშემატკივარი და კარგი მოამაგე ჰქურ ქართველთა ასზოგადო საქმეებისა. მასასადამე, საკვეკო არავისთვის არ უნდა ეთესს, რომ იგი ამ თავისს განზრახვას მადე ასრულებს.

ბართლომე ღუდეშური

უცხოეთი

ᲩᲘᲜᲔᲗᲘ. ასზდვარ კარგდ კეზეთეი ძადიან ბეკრს სწერენ რუსეთის წინადადებას შესახებ, რომ ბეკინიდგან მოკავშირეთა ჯარი წეკეანდ იქმნას. ჯერ-ჯერობით სხვა სასეკდწოფოების მთავრობათა ბასეხი და ასრი არ გამოქვეკენებულა, ასე რომ ნამდვილად არავინ იცის, რომელი სასეკდწოფო მიიღებს რუსეთის წინადადებს და რომელი არა. ეთეკდს ეკეკს კარეეკა, რომ საფრანგეთი უდანარეკეკდივ მიიღებს ამ წინადადებს; რუსეთსა და საფრანგეთს უთედ წინადგე ეკმნებოდნ ამის შესახებ დანარეკეკი. ამბობენ, რომ ამერიკა, იაპონია და ინგლისიც იმავე აზრისანი არიან, როგორისაც რუსეთია. წინადადებეკი ჯარის გაეკვანისა და ზავის ჩამოსაგდებად მოდანარეკეკების დეკეობისა მხოლოდ ეკრმანიაკა.

— „National Zeit.“-ს სწერენ საშეკდო და სამხრეთ ჩინეთის ამბების შესახებ. „ჩინ.-ჩი-ტუნამ (ვიეტ-კორდია) ჩინეთის შუაკეკდ და სამხრეთით მდებარე ეროვნებეკებისაკენ კავშირი შეკდი-ნა. ამ კავშირს მიეკდნენ ავრეთვე დიხუნ-ჩანკი და ნანკინის ვიეტ-კორდი დეუ-კეკნი. კავშირი არ თანეკეკრძნობს უეხო-ქვეკენელთა წინააღმდეკ მოძრაობას და ჭეიტსკენ ჩრდილოეთ ეროვნებების ჩინეთკენ, რომელთაც მოჭკდეს ეკრმანიის ელჩი და კანდეკენეს ქრისტიანენი. ამ კავშირს ასზრდა აქვს წინასწარ-მდეკობა კეკეწოს და კანდეკენის მოგრეკენი, თუ ისინი შეკ და სამხრეთ ეროვნებეკებში კანწდეკინ. ამას კარდ კეკეშირის მეთაკრი გამოეეცხადებიაო, ჩვენ არავინრეკდეთ ამბეკრატორის ადარტ ერთს ბრძანებას, რადგანაც იგი ტახტიდგან გადაეეენებეკდეთაო. კეკეშირი უეხო-ქვეკენელთა და ამთა ვაჭრობის ფირეკდლობასა ჭეიარდება. ეკეკე კეამოეეცხადებიათ ელჩებისათვის, დადგებეთ ეკეკეს ქონებასა, როგორც უეხო ქვეკენელთა, აგრეთვე ჩინელთა. ეს დანარეკეა ადასრულეს კიდეკ ხან ეოეს ჩრდილოეთ-დასეკდეთით ბელგიელი ინეკეენერები შეეკდნენ კიდეკ მეშობას, წინასწარეკდებს შთ ასრავნ არ ეეკეკ. ეზასეკდ, რომელიც ამ ინეკეენერებს კეკეკეკ, ამ ეკმდ 6 ,000 ჩანელი მეშობს“. კასეკთ ეეეტეკს, სასეკდწოფოსა მადე კანრეკეკენ საკმეს ჩინეთში, თუ მიწადდიან ჩამოტდეს არ მოიწადინებენო.

ᲓᲔᲞᲔᲨᲐ

(რუსეთის დეპეშათა სააგენტოსაგან)

26 აგვისტო

ᲚᲝᲜᲓᲝᲜᲘ. შანჰაიდგან იუწყებიან, იაპონიამ შეატყობი სახელმ.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

წიფოებს, რომ ის თანახმაა რუსეთის წინადადებაზე პეკინიდგან ჯარების გაყვანის შესახებ, მაგრამ საჭიროდა სთვლის საელჩოების დასაცველად დარაჯთა საკმაო რიცხვი იქმნეს დატოვებული. გარდა ამისა, იაპონია საჭიროდ სთვლის, რომ თვით ჩინეთმა მოითხოვოს პეკინიდგან ჯარების გაყვანა და მოლაპარაკების დაწყება და პირობა მისცეს, რომ წესიერება აღდგენილ იქმნება.

ტიან-ძინიდგან იუწყებიან, რომ მოკავშირეთა ჯარები პეკინის აღრძალულ ნაწილში შევიდნენ სხვა-და-სხვა კარებით — რუსები ჭ ფრანგები ერთად, ხოლო გერმანელები, ამერიკელები, ინგლისელები და იაპონელები ცალ-ცალკე კარებიდგანაო. ინგლისის საზღვაო ბრიგადა და ინგლისის სადარაჯო რაზმი პეკინიდგან წავიდნენ.

პრეტორია. ამბობენ, რომ დევეტი და ტერონი იოჰანესბურგთან შეერთებულანო; ამ ორს ერთადა ჰყავს 1800 კაცი. ამათ მაღალი გორაკები უჭირავთ იოჰანნესბურგიდგან სამხრეთით. დევეტისა და ტერონის წინააღმდეგ დიდ-ძალი ინგლისის ჯარი გიგზავნია. ბურებს ზარბაზნები არა აქვთ.

ᲕᲐᲜᲯᲘ. ამბობენ, რომ იუნლუ პაოტამფუდან ყველა თვისის ჯარებით ტაჩენფუში წასულა. ფინანსთა სამინისტროს მანჯურიის პრეზიდენტმა ჩინ-სინმა თავი მოიკლა პეკინში.

ამბობენ, რომ ჩენ-ჩეიგუნს განზრახვა ჰქონდა 500,000 ტაელი აღლო სესხად ხანკოუს ვაჭრებისაგან, მაგრამ ვერ განახორციელეა ეს განზრახვაო.

ᲚᲝᲜᲓᲝᲜᲘ. რობერტსი დეპეშით იუწყება, რომ გენერლებმა დევლონალდმა და ბროკლჰერსტმა ხუთშაბათს ლეიდენბურგი დაიპყრეს, ნაწილი ბურებისა ჩრდილოეთისაკენ წავიდა და ერთი ნაწილიც აღმოსავლეთისაკენო, ზარბაზნები და სურსათი კრიუგერსპოსში გაგზავნეს.

ᲚᲝᲜᲓᲝᲜᲘ. გაზეთები განრისხებულნი არიან იმის გამო, რომ მშვიდობიანობაზედ მოლაპარაკებისათვის ჩინელებმა კომისარებად იუნ-ლუ და ხონა დანიშნეს. გაზეთი „სტანდარდ-ტი“ ამათ დანიშვნას შეურაცხყოფადა სოფლ ს მოკავშირე სახელმწიფოებისათვის; შეუძლებელია არსებობა იმგვარ სამშვიდობო მისიისა, რომელიც ამგვარ პირებისაგან შესდგებაო...

ᲚᲝᲜᲓᲝᲜᲘ. რობერტსი დეპეშით იუწყება ბეფსტიდგან 23 აგვისტოს, რომ ბურების რაზმი სამის ზარბაზნით თავს დაესხა რკინ ს გზის სადარაჯოს პანისა და ვონდფაფორტენს შუა, სადაც 125 კანადელი მსროელი ჯარის-კაცი იდგა. ბურები უკუ-ქცეულ იქმნენო.

27 აგვისტო

ᲞᲔᲢᲔᲠᲑᲣᲠᲒᲘ. ხელმწიფე იმპერატორმა ბრძანა, პენსის შესახებ ახალი კანონების გამოცემამდე ნება მიეცეს სამხედრო მინისტრს სამხედრო ოლქებისა და რაზმის უფროსების წარდგენილებით, დასტოვოს ხოლმე სამსახურში ის კაპიტენები, როტმისტრები და ესაულები, რომელნიც წლოვანებით 55 წელს არ გადასცილებიან და სამსახურის ასრულება შეუძლიანთ.

ᲒᲣᲚᲩᲐ. (კაშგარმია) ჯერ მშვიდობიანობა არ დარღვეულა.

ᲮᲐᲠᲙᲝᲕᲘ. დიდის მთავრის კონსტანტინე კონსტანტინეს-ძის მფარველობის ქვეშ მყოფ სამხრეთ-რუსეთის საბალონო საზოგადოების მიერ განზრახული საბალონო გამოფენა უკვე მოწყობილია. გამოფენა გაიხსნება 28 აგვისტოს. საჩაიებსა, სასადილოებსა, მაღაზიებსა და ნავთ-სადგურებში გუბერნატორის განკარგულებით დაარიგეს ე. ვ. ბოგდანოვიჩისაგან გამოგზავნილი მისი გამოცემანი მათ უდიდებულესობათა წელს საზიარებლად მოსკოვში ყოფნის სურათები. ყოველი მხრიდგან მოსული ხალხი აღტაცებაში მოჰყავს ამ სურათებსა და ხელოვნურად შესრულებულს სურათებს დიდის სიამოვნებით იღებენ.

ᲒᲠᲜᲐᲓᲘᲜᲘ. დღეს საღამოთი უწეესების მოხდენას მოელიან. ჯარებს ნაბრძანები აქვთ თავიანთის აგგილს არ მოშორდნენ. პოლიციამ ბრძანება მიიღო, რომ ჩინელთ დღესასწაულობა ვეშპასის არ გაამართვინონ, მაგრამ ჩინელებს მაინც ჰსურთ თავიანთი განზრახვა შეასრულონ.

ᲚᲝᲜᲓᲝᲜᲘ. დეპეშა ბელფასტიდგან: „მტერი ყოველნაირს საშუალებას ხმარობს, რომ მატარებლები გაანჯეროს და რკინის გზის ლიანდაგი წაახდინოს. დღე არ გაივლის, რომ ამისთანა ამბავი რამ არ მოხდეს. ეს თავდასხმა საქმეს გვიპირებს, მაგრამ ასეთს ამბავს ყოველთვის სასჯელი მოსდევს. ბურები მალე მიხვდებიან, რომ ამისთანა საქციელით თავიანთ თავს უფრო აზარალებენ, ვიდრე ჩვენ“.

ᲑᲔᲚᲤᲐᲡᲢᲘ. ოფიციალურად გამოქვეყნებულია შემდეგი განცხადება: როგორც თავის პროკლამაციაში 8 ივლისის თარიღით, აგრეთვე ნათქვამ სიტყვებშიაც, მეფემ ცხადად გამოსთქვა, რომ არავისგან არ მოითმენს ვერაგობას და მბაკერობას სამეფო სახლის წინააღმდეგ; მაგრამ ამ ბოლოს დროს მაინც ეცადნენ ასეთი საქციელი ჩაედინათ; მეფემ მათ ზიზღით შეხედა. რამდენსამე დღის წინად დედოფლად ნამყოფმა ნატალიამ გამოუგზავნა თავის გოგოშარშაოს ფოსტაით ღია წერილი, რომელშიაც საწყენ და დამამცირებელ სიტყვებით იხსენიებს მეფე-დედოფალს. ამის გამო, მეფის მინდობილობით, ეცხადება ყველას, რომ გაიძვერობა და დემონსტრაციები სამეფო სახლის საფუძვლის შესარყევად, ცნობილ იქმნებიან ღალატად, ვინც უნდა იყოს მათი ჩამდენი. ვინცა სცდილობს მშვიდობიანობ სა და წესის შერყევას, უნდა იცოდეს, რომ მათ მოეკვეთან, როგორც მოღალატეებსა და მეამბოხეთ.

ᲕᲐᲜᲯᲘ. გერმანიის ჩაელჩო მკურნალმა ვალდერმ განმარტა, რომ ელჩის კეტტელერის მსწრაფი სიკვდილის მიზეზი იყო ტყეა, რომელიც მას კისერში მოარტყეს თავდასხმის დროსაო. მკვლელობა ღილის 9 საათზედ მოხდა. ელჩებმა მიჰმართეს ცუნგ-ლი იამენს თხოვნით ღილის 9 საათზედ მიეწვიათ ისინი სადარბაზოდ, რათა მათ შესძლებოდათ უკმაყოფილება გამოეცხადებინათ ჩინეთის მთავრობისათვის, რომელმაც გარდასწყვიტა, რომ დიპლომატიური კორპუსი წასულიყო, მაგრამ ამ თხოვნაზედ მათ პასუხი არ მიიღეს და მხოლოდ ამიტომ არ წავიდნენ ცუნგ-ლი-იამენში და არა იმიტომ, ვითომ შეშინებოდეთ თავდასხმისა. ისინი სრულებითაც არ მოელოდნენ თავდასხმას. კეტელერი, კერძო შეთანხმებისა გამო, ცუნგ-ლი-იამენში მარტოდ წავიდა. პრინცი ცინის ჯარები თავდაპირველად ომობდნენ „დიდი მუშტის“ წინააღმდეგ. იუნ-ლუს მოკმედება ორაზროვანი იყო, მისი ჯარი საელჩოების წინააღმდეგ იბრძოდა.

ᲙᲝᲞᲔᲜᲰᲐᲒᲔᲜᲘ. კერძო დეპეშა ხრისტიანიიდგან იტყობინება, რომ ამ-რუცის ჰერცოგს კიდეც შეხვეული აქვს ხელი, რომელიც მან შობის დღეებში დაიზრო ძაღლების წრთვნის დროსაო.

ᲑᲔᲚᲒᲠᲐᲓᲘ. ოფიციალურ განცხადებაში ნათქვამია, რომ მეფე-დედოფლის მოგზაურობა შეაგულ სერბიაში გადაიდვა, რადგანაც დედოფალი ფეხ-მძიმედ ბრძანდება. ვენაში მყოფი სერბიის ელჩი დათხოვნილ იქმნა. დედოფალ ნატალიას სასახლის საგოფმარშლო ნაწილი, რომელის უფროსადაც პოლკოვნიკი სიმონოვიჩი იყო, გაუქმებულ იქმნა.

28 აგვისტო

ᲕᲐᲨᲘᲜᲒᲢᲝᲜᲘ. გენერალმა ჩაფფიმ ბრძანება მიიღო, რომ ამერიკის ჯარება შეკანიდგან გამოსულვანად მოამზადოს. ამერიკის მოხალვეშმ ფილიპინეს კუნძულებზედ ჯარის გაძალსაკენად გემები მოამზადეს ტკაუში; ბრძანებას მაინც მხოდოდ მომზადების სასითა აქვს.

ᲑᲔᲠᲚᲘᲜᲘ. როგორც იატონიის წყაროებიდგან იუწყებიან, 8 აგვისტოს შეკანიდგან თოფნე ეუწყებოდნენ დეპეშაში, რომ ეუნდუმ შეიტზანში დამარცხების შემდეგ თავი მოიკლა და ოჯახობასაც ისეეე უფო; ეუწყებიან, ვითომ ხუუტოსიტ თავი მოეკვლა, ხოდო დიპანეენი დუნგოფუში მომზადარ ბრძოლის დროს იქმნა მოკლეულია. ბრინცი ტუანნი სად ყოა ეარ იცინ. ნამდვილად ამბობენ, რომ ამბერკტორი სიუან-სუფუშაოა, შეკინიდგან წრდილოდ-დასავლეთით. 16 აგვისტოს წრდილოეთისა და სამხრეთისაკენ შეერთებული ჯარების დამზ ვერი რაზმი იქმნა კაკუზენილი და ეუწყებიან, რომ ეუკიდგან მშვიდობისნაბაა

ბრინტს ტინს ტინუეში მოელოდნენ, შეკანიდგან წრდილოეთით; იატონიის ცხენოსანს რაზმს შეკინეში უნდა მოეკვანა. ჩინეთის მინისტრეს განზრახვა აქვთ სადაზომატო კორპუსის წარმოადგენლებს ანა ოფიციალური დარბაზობა კეუნიან. როგორც სჩანს, შეკანის მეცხოვრეთ შემშიდი მოედის; ამის გამო იატონელები დიდ ძალს ბრინჯს ურეგენენ.

ᲕᲐᲜᲯᲘ. ფოსტას ტონკუდგან გამოგზავნილ დეპეშებთან ერთად დიდ ძალი დაკვეისებული ცნობები მოაქვს. ტონკუს სადეპეშო სადგურზედ ხუთი დღის სასეფმწიფო დემეშებთ დაკვრაკვეული და ამის გამო სხვა დეპეშები გვიანდებოდა. როგორ შეკინიდგან მოსულ ცნობებიდგანა სჩანს, ბრინტის ცინის მდგომის იატონიის ელჩთან, როგორც სადაზომატო კორპუსის უხუეს წარმომადგენელთან, მოდაპარაკება ჭქონდა.

11 აგვისტოს უდიდეს ტენზორს, ბარვეფელ ზალიანსა და ტუნგ-ლი-იამენის ერთს წეკრს მაკდონალდთან მოდაპარაკება ჭქონია; ამ მოდაპარაკებას შეადგენ ის მოჭვეფა, რომ 21 აგვისტოს ბრინტი ცინი შეკინეში მოვა. ეს ბრინტის მოსვლა მშვიდობიან მორიგებას შესავალი იქმნება.

ᲑᲔᲠᲚᲘᲜᲘ. 26 აგვისტოს იატონიის წყაროდგან იტყობინებიან, რომ იატონიის კავალერია ტინსუმალის მივიდა და ბრინტი ცინი სტასტო ქალაქში მიაცდელო. რადგანაც იატონელებს ქალაქის ის ნაწილი უჭირავთ, სადაც ტინის სასახლეა, ამის გამო იგი იატონელების შეთავსეულობის ქვეშ იქმნება. დანარჩენ ბრინტების საცხოვრებელი ადგილიც შეერთებულ ჯარების მფარველობის ქვეშ იმყოფებაო. რადგანაც ამ ჯამად მდგომარეობა მეტად დასაფიქრებელია, ბოგდანსნს ბრინტის ცინისთვის მიწერილობა გაუგზავნია, რომ დაუყოვნებლივ სტასტო ქალაქში წავიდეს ამ გაჭირვეულ გარემოებათა გამოსარკვევად.

ᲕᲐᲜᲯᲘ. დიხუენჩენგმ განაცხადა, რომ თუ დღეზედ ადრე ჩრდილოეთისაკენ ვერ წავიდა, თუმცა იმის წასასვლელად გემი უკვე მზად არის.

ᲕᲐᲨᲘᲜᲒᲢᲝᲜᲘ. მაკ-კინლეიმ ფოიმაღურად უკვე მიიღო რუსეუფლეკეთა დასასვენ კანდიდატობა ბრეზიდენტობაზედ.

ᲚᲝᲜᲓᲝᲜᲘ. კამიდტონმა ვუდვერკამბტონში სიტყვა წარმოსთქვა, რომელშიაც განაცხადა, რომ ეველა სახელმწიფონი იმას წინააღმდეგნი არიან, რომ ჩინეთი გაყოფილ იქმნეს, ან-და რამე ადგილი შეეძინოს ვინმეო. სა ხელმწიფონი ჩინეთისაკენ მხოდოდ დაკმაყოფილებას მოითხოვენ ჩვენნაგ ეუნსოებათა გამო და ბირობას ჩამოაყრომეკენ, რომ მომავალში ადარ იქნებიან ეგანი გამეორებულნი.

ᲰᲐᲠᲘᲖᲘ. ბიშოფმა დელეკასეს ბეკინიდგან შემდეგი შინაარსის დეპეშა გამოუგზავნა: „სადაზომატო კორპუსი სეერთაშორისო ჯარებიფურო სიამბერატორო სასახლეში შეეიდა, სადაც მათ ზოგიერთი ჩინეთის მახლდე დაუხვდა და ამთ შორის რამდენიმე მინისტრი და ტუნგ-ლი იამენის წევრი. ჯარებმა მხოდოდ კიარეს სასახლეში. ეოველდაგემ კარგად ჩაიარა. სასახლის კარები მაშინვე დაკეტილ იქმნა, რადგანაც გამოვედით. საერთო შორისო ჯარების რაზმები თავის ბინაზედ დაბრუნდნენ. ბეკინში არც ერთი წეერი სამმეფრატორო სახლობისა არ იმეოფება.

ᲡᲐᲮᲐᲛᲐᲠᲗᲚᲝᲡ ᲪᲜᲝᲑᲔᲑᲘ.

ტფილისის სამოსამართლო პალატაში შემდეგი საქმეებია განსახილველად დანიშნული. პირველ სასხდის სამართლის დეპარტამენტში:

5 სექტემბერს

ვარდენ კიკოიშვილისა, რომელსაც მკვლელობის ჩადენის გაბრალებენ ბრალდება.

კონსტანტინე ნიკარაძისა, რომელსაც სასჯელთა დებ. მე-1270 და 1445 მუხ. აღნიშნულ დანაშაულობის ჩადენის ბრალი ედება.

სიმონ კიორგოსძე დანგაძე, მკვლელობის ჩადენა.

ბესარიონ ნიკოლოზის ძის მესხისა, მკვლელობის ჩადენა.

9 სექტემბერს

მიხეილ სიმონოვისა. ყაჩაღობა ბრალდება.

გიორგი მდივანისა, ალექსანდრე სოლოშინის ძის კიკნაძისა, ვანო და მალაქია ქანტარიძის და ტ.ხ.სოყალის ჩადენა ბრალდებათ.

12 სექტემბერს

ივანე დავითის ძის სარაჯაშვილისა და ალექსანდრე მარკოზაშვილისა, რომელთაც სასჯელ, დებ. მე 996 მუხ. აღნიშნული დანაშაულობის ჩადენა ბრალდებათ.

კაცა ცოცაბავსი, რომელსაც სასჯ. დებ. მე 1647 მუხ. აღნიშნული დანაშაულობის ჩადენის ბრალი ედება.

ტფილისის სამოსამართლო დეპარტამენტის მეორე სასხდის სამართლის

განეფოფილებაში:

11 სექტემბერს

თავ შიი ტუსიშვილისა, ნიკ. ბ.რთაშვილისა, ოსიბაშვილისა და ტერ-შმოვნოვისა, რომელთაც გაბაშვილის მკვლელობა ბრალდებათ.

ტფილისის ოლქის სასამართლოში:

6 სექტემბერს

ნადგორნი სოფტნიკოის მეუღლის ელისაბეტ ეკურულისა, რომელსაც ნატალია მიხეილის ასულის წვალება ბრალდება.

ᲒᲐᲜᲪᲮᲐᲓᲔᲑᲐᲜᲘ

ᲡᲐᲙᲝᲛᲔᲠᲪᲘᲝ ᲙᲣᲠᲡᲔᲑᲘ

ქალებისა და ვაჟებისათვის

(წყდა მეტხრამეტა)

კურსების დანიშნულება ის არის, რომ სპეციალური საკომერციო ანათლება შესძინოს მეურვეთა, როგორც ქალებს, ასე კაკუს, და მოამზადოს ვარჯიშობის შემწეობით ანგარიშის დახელოვნებით მცოდნენი.

სწავლის გათავების შემდეგ მოწმობანი ეძლევიან. 1900—1901 სასწავლო წელს შემდეგი საგნები იქნება სასწავლებელ: 1) საკომერციო კანონმ., 2) საკომერციო არითმეტიკა, 3) ბუხგალტერია (მარტივი, ორკეცი და საბანკო), 4) არითმეტიკა სასწავლო ნოთქთ, 5) საკომერციო მიწერ მოწერა, 6) საკანონო და ფორმალურ წესდებანი, 7) მსწავლელ-წერა და წერა-კეკრეული და შნიანი (исправленіе дурного почерка).

სწავლა დაიწყება 15 სექტემბრიდგან. ახლად შემოსავლელთა მიღება დაიწყება 1 სექტემბრიდგან, ყოველ დღე ღილის 10 საათიდამ თერთმეტამდე და საღამოს 4 საათიდამ 8 საათამდე, კურსების საფეგმაში, სასხდი ალექსანდრე ფრიდონიკოსა, № 9, სეკრეტარეტა და დერმონტოვის ქუჩის კუთხეში.

პროგრამები და წესები კურსებისა ფასიადოდ შეიძლება მიიღოს მსურველმა კურსების საფეგმაში და ძველი წლოვანოვების სანაკო კანტორაში, სიონის ქუჩაზედ.

ვინც ქალაქს გარეშე სცხოვრობს, შეუძლიან წერილით მიჰმართოს კურსების დამაარსებელს ს. ბ. მანუჭიანცს, ტფილისს. (24—133—19)

ᲑᲔᲠᲫᲝ ᲡᲐᲡᲬᲐᲕᲚᲔᲑᲔᲚᲘ ᲛᲔᲝᲠᲔ ᲮᲐᲠᲘᲡᲮᲘᲡᲐ ᲞᲠᲝᲤᲔᲡᲘᲝᲜᲐᲚᲘᲡ ᲙᲣᲠᲡᲘᲗ ᲫᲜ Ა. ᲓᲘᲐᲩᲙᲝᲕᲘᲡᲐ

ბ-ნ სამოსწავლო ოლქის მზრუველის ნებართვით, ამ წლის სექტემბერში ვაარსებ კერძო სასწავლებელს მეორე ხარისხის ქალებისას და სკოლას ორივე სქესის ბავშვების შუათანა სასწავლებლების მდ.ბალ კლასებში მოსამზადებლად, ქალთა პანსიონით.

ყმაწვილების მობარების მსურველთა განცხადება მიიღება ყოველ დღე, ღილის 9-დგან ნაშუადღევის 1 საათამდე სასწავლებლის სადგომში ელისაბედის ქუჩაზედ, მკურნალის სამოილოვის სახლებში, № 154.

(5—151—4)

Дозволено цензурою Тифлисъ, 28-го Августъ 1900 г. სტამბა ვ. შარაძისა და აძმ. დროებითი რედაქტორი ᲕᲐ. ᲮᲣᲚᲮᲐᲜᲘᲨᲕᲘᲚᲘ. გამომცემელი ᲘᲚᲘᲐ ᲩᲐᲢᲠᲘᲐᲜᲝᲕᲘ